

KULTUR&MEDIA

Broj: 95 - Godina VIII 2012 / 12 - Pris: 10 kr - ISSN 1653-2864

Drvar

8 i 9 str

Jednostavno, brzo i pouzdano!

Pošaljite novac u Bosnu i Hercegovinu
već od samo 70 SEK

Uvijek bliže
svojim voljenim
sa novim lokacijama
u Bosni i Hercegovini

moneygram.com

MoneyGram®
transfer novca

BOSNIA I HERZEGOVINA

Usluga dostupna:

U dodatku naknade za transfer, moguće je obračunavanje naknade za konverziju.
Usluga dostupna ovisno o radnom vremenu agenta.
Moneygram i Globe su zaštićene trgovačke marke Moneygram-a.
© 2012 MoneyGram. Sva prava zadržana.

Ove 2012. godine na Bosansku piramidu Sunca došlo je volontera iz 52 zemlje da pomogne ovaj fascinantni projekat otkrivanja i istraživanja piramida u Visokom, u Bosni i Hercegovini. Do sada je otkopano čitavih 840 m zrakastog spleta podzemnih tunela, a do piramide Sunca ih ima ukupno 2,5 km. Šta li će se tek otkriti kada se dodje do same piramide? Samo ove godine došlo je 35.000 posetilaca da poseti i i na neki način pomogne ovaj projekat svetskog karaktera. Kopanje otkriva dvije civilizacije, dva «plana»: onih koji su gradili i onih koji su sve to u jednom trenutku zatrpali. Prva civilizacija stara oko 12.000 godina, druga oko 5.000 godina.

Prema izračunavanju drevnih Maja, tih neprevaziđenih inženjera vremena koji su živjeli u Centralnoj Americi, prva vremenska odrednica se poklapa sa nestankom civilizacije Atlantide, a druga, sa početkom istorijskog ciklusa pre oko 5.200 godina, tačnije od 13. avgusta 3.113. god. do 21. 12. 2012. god.

UPRAVNI ODBOR: DOGODINE “MRAV 2013”

U Sarajevu je 22. novembra 2012. održana redovna sjednica Upravnog odbora Fondacije “Arheološki park: Bosanska piramida Sunca”. Sjednici su prisustvovali predsjednik UO Ahmed Bosnić, te članovi UO Amila Omersoftić, Slobodan Stajić, Semir Osmanagić i Zekerijah Smajić. Član UO Mahir Hadžiahmetović je pismeno glasao za prijedloge odluka. Također, sjednici su prisustvovali predsjednik Savjeta Fondacije Admir Tatar, šefica kancelarije Fondacije Adisa Mahmutović i član Savjeta Fondacije Zajim Ahmetpašić.

Na sastanku su članovi jednoglasno donijeli slijedeće odluke:

Usvaja se Izvještaj o radu akcije “MRAV Bosanske piramide 2012” u periodu 3. juni 2012. – 7. oktobar 2012. Konstatovano je da je više od 400 volontera iz 50 zemalja svijeta volontiralo u Visokom što je sjajan uspjeh. Četveromjesečna akcija je prošla bez incidenata. Volonteri su napravili u istraživačkom smislu više nego ikada radeći na 40 lokacija/sondi.

Donesena je odluka o pokretanju akcije “MRAV Bosanske piramide 2013” s početkom 2. juna 2013. do 22. septembra 2013. Radovi će se odvijati u osam dvosedmičnih smjena. Samo volonteri smješteni u motelu “Piramida Sunca” će biti u mogućnosti da volontiraju. Volonteri će snositi troškove svog boravka u iznosu od 40 KM/20 EUR dnevno (smještaj, tri obroka, osiguranje, turistička taksa), a Fondacija će osigurati stručni tim, alate, opremu i mogućnost da se volontira na arheološkim lokacijama. Motel “Piramida Sunca” će pružiti unaprijedenu uslugu, komforniji smještaj i bolju ishranu. Volonteri će prilikom prijave uplatiti nepovratni depozit od 40 KM/20 EUR koji će se odbiti od ukupne cijene po dolasku u Visoko. Radovi će se izvoditi u Bosanskoj dolini piramida i to na pet piramida, Podzemnom labirintu Ravne i kompleksu tumulusa u Vratnici. Svi volonteri će blagovremeno biti prijavljeni Policijskoj stanici Visoko, ambulanti i osiguravajućoj kompaniji. Po dolasku u motel potpisuće Ugovor i Izjavu o volontiranju. Rukovodilac akcije MRAV bit će voditelj projekta dr. Semir Osmanagić koji će odrediti stručni tim u aprilu 2013. godine.

Upravni odbor je odbio prijedlog grupe neimenovanih volontera za saradnju s “volonterskom organizacijom VAAV”, kao paralelne “organizacije posvećene arheološkim istraživanjima piramida u Visokom” koju bi po njima trebala finansirati Fondacija. Upravni odbor nije raspravljao o stavkama Statuta VAAV.

Usvojena je odluka o organizovanju konferencije “Skrivena historija 2013” u septembru 2013. u Visokom. Među učesnicima će biti dr. J.J. Hurtak (SAD), dr. Desiree Hurtak (SAD), dr. Semir Osmanagić (BiH), Klaus Dona (Austrija), Philip Coppens (Velika Britanija), mr.sc. Domagoj Nikolić (Hrvatska), profesor Paolo Debortolis (Italija), dr. Slobodan Mizdrak (Hrvatska), dipl.ing. Goran Marjanović (Srbija), dipl. ing. Janez Pelko (Slovenija), dr. Meg Blackburn (SAD), Arthur Faram (SAD), te arheolozi Fondacije u 2013. i drugi. Naglašeno je da se uz istraživački karakter potencira i turistički značaj ovih konferencija.

Usvojena je odluka o organizaciji “Dočeka ljetnog solsticija na bosanskim piramidama” 21. juna 2013. godine.

Upravni odbor je potvrdio osnivanje Savjeta Fondacije koji se sastoji od uglednih i provjerenih prijatelja projekta i ima savjetodavnu funkciju direktoru Fondacije.

Upravni odbor se složio s prijedlogom direktora Fondacije o zimskom režimu rada uposlenika i saradnika Fondacije s reduciranim radnim vremenom i radu na samo jednoj lokaciji – Podzemnom labirintu Ravne.

Upravni odbor je usvojio arheološke izvještaje italijanskog arheologa dr. Ricarda Bretta i novozelandskog arheologa Timothy Moona i istakao zadovoljstvo njihovom stručnošću.

MoneyGram öppnar den första företagsägda butiken i Sverige

Sverige (28 nov 2012) – Den globalt ledande leverantören av penningöverföring MoneyGram-meddelande idag lanseringen av den första företagsägda butiken på Sveavägen 39 i Stockholm.

Butiken ligger i centrala Stockholm. Personalen på plats är heltidsanställda på MoneyGram och är utbildade i penningöverföringstjänster för att tillhandahålla kvalitetsservice till kunder som vill skicka och ta emot pengar.

Företaget har planer på att lansera fler MoneyGram-ägda butiker i de nordiska länderna under 2013 för att komplettera det nuvarande nätverket.

Enligt världsbanken är Sverige ett av de länder från vart man skickar mest pengar i Norra Europa, med mer än 1,3 miljoner utlandsfödda som bor i Sverige och som skickar mer än 800 miljoner dollar årligen.

”Expandingen av MoneyGram-nätverket i Sverige är en topprioritering när vi går in i 2013”, säger **Mark Crowson**, regionchef för MoneyGram i Norden. ”Det finns en stor population utlandsfödda i Sverige som skickar pengar till många länder. Vi ser en möjlighet för MoneyGram att växa och vi vill att MoneyGram ska bli det självklara valet när man ska skicka och ta emot pengar i Sverige.”

Inför öppningen av den nya butiken lanserar MoneyGram SMS-kampanjer och delar ut presentartiklar för att på så sätt öka kännedomen av butiken bland de boende i området. Presentartiklarna består av nyckelringar, bandanas och skrivhäften. För att få presentartiklar kan kunder besöka den nya butiken på Sveavägen 39 i Stockholm.

Om MoneyGram

MoneyGram är ett globalt ledande penningöverföringsföretag som gör det möjligt för kunder, som inte kan tillgodose sig traditionella finansiella institut till fullo, att få sina ekonomiska behov mötta. MoneyGram erbjuder pengaröverföringstjänster världen över, samt faktura -och -betaltjänster i USA och Kanada genom ett globalt nätverk med mer än 293 000 ombud – som innefattar egna återförsäljare, internationella postkontor och finansiella institut– i 197 länder och områden världen över.

U Štokholmu je otvoren prvi butik MoneyGram - za transfer novca širom svijeta.

MoneyGram je globalni lider u pružanju usluge brzog transfera novca, koji saraduje sa pažljivo odabranim agentima na više od 180.000 lokacija u preko 190 zemalje širom svijeta.

Preko internacionalne mreže agenata koju je uspostavio MoneyGram, građani mogu poslati i primiti novac brzo (za 10 minuta), efikasno i pouzdano a prije svega po pristupačnim i povoljnim cijenama.

Brzi elektronski transfer novca je prije svega:

Dostupan - Sistem MoneyGram je na raspolaganju svima, nije vam potreban račun ili kartica u Banci Brz i efikasan

Besplatan za primaoca - troškove plaća pošiljalac, Vi podižete novac bez provizije

Pouzdan – Vaš novac i Vaši podaci su sigurni

Jednostavan – ne morate popunjavati nikakve obrasce, dovoljno je da posjetite bilo koju od naših ekspozitura

Eurobanka EFG je od sada u svoje usluge uvrstila i MoneyGram međunarodni elektronski transfer novca

Koristite MoneyGram uslugu i lako i jednostavno primajte novac u bilo kojoj od naših ekspozitura širom Balkana:

Zamolite pošiljaoca da Vam novac pošalje korišćenjem usluge MoneyGram iz zemlje u kojoj se nalazi

Potrebno je da Vam pošiljalac dostavi referentni MoneyGram broj

Posjetite bilo koju od naših ekspozitura

Sve što Vam je potrebno je referentni broj transfera koji Vam je dao pošiljalac i lična karta/pasoš i novac Vam je na raspolaganju

Posjetite sajt MoneyGram-a gdje brzo i jednostavno možete proveriti iznose provizija za slanje novca iz bilo kod dijela svijeta: MoneyGram

Posjetite web stranicu: www.moneygram.com

Penzija u inostranstvu nije prepreka za penziju u BiH

Da li naši ljudi koji imaju dvojno državljanstvo (naprimjer bosanskohercegovačko i švedsko), a žive izvan BiH, imaju pravo i pod kojim uslovima na bh. penziju zarađenu radom u godinama prije rata?

- Državljeni Bosne i Hercegovine koji imaju dvojno državljanstvo, a imaju dovoljno (20 godina) ostvarenog radnog staža prije rata i žive izvan BiH, mogu ostvariti pravo na penziju. To pravo mogu ostvariti i ukoliko BiH ima zaključen međudržavni ugovor o socijalnom osiguranju sa tom drugom državom pod uslovima i na način kako je predviđeno u tom ugovoru.

U Bosni i Hercegovini, naprimjer, još uvijek se primjenjuje Sporazum o socijalnom osiguranju koji je zaključila bivša SFRJ sa Kraljevinom Švedskom i Kraljevinom Norveškom

Konkretno: ako osobe ispunjavaju starosnu granicu (65 godina), a nedostaje im neka godina staža, mogu li to kompletirati godinama rada u inostranstvu? Na koji način?

- Ako osiguranik ima 65 godina života, a nema 20 godina penzijskog staža koji je temeljem članka 30. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju potreban za ostvarivanje prava na starosnu penziju, uzet će se u obzir period osiguranja ostvaren u inostranstvu u nekoj od država sa kojima država BiH ima zaključen međudržavni ugovor.

Mnogi naši državljani radili su prije rata u BiH, a jedno vrijeme u Hrvatskoj, Sloveniji ili Srbiji. Jesu li sve te godine rada uvezane na jednom mjestu. Ako nisu, šta činiti da se to pitanje riješi?

- Ukoliko podnosilac zahtjeva za ostvarivanje prava na penziju u BiH, prilikom podnošenja zahtjeva navede da je radio u Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji, bosanskohercegovački nositelj osiguranja službenim putem će zatražiti potvrdu o stažu od navedenih država, budući da BiH ima zaključene ugovore sa tim državama.

Utiče li ostvarena zarađena penzija u inostranstvu na ostvarivanje prava na penziju u BiH? (Jedan naš čitalac tvrdi da mu u Sarajevu nije primljen zahtjev za penziju u BiH sa obrazloženjem da ima pravo na penziju u Švedskoj!?)

- Pravo na penziju ostvareno u inostranstvu nije prepreka za ostvarivanje prava na penziju u BiH.

Kada se i gdje podnosi zahtjev za penziju u BiH: da li nakon što se napuni 65 godina ili prije toga? Koja su dokumenta neophodna? Koliko se dugo čeka na odluku?

- Zahtjev za ostvarivanje prava na penziju rješava se u roku od 60 dana sukladno čl. 216. ZUP-a izuzev kad postoje neki objektivni i subjektivni razlozi koji mogu usporiti postupak rješavanja prava na mirovinu.

Šef Ureda
za odnose s javnošću
- Amel Lizde

E-mail: amel.lizde@fzmiopio.ba

Tel: 036 312 314

Fax: 036 315 860

Dokumentačija koja je potrebna za ostvarivanje prava na penziju ovisi o vrsti penzije i može se naći na našoj web stranici (www.fzmiopio.ba) u sekciji: Oblasči.

Od ove godine smo se angažovali kako bi veći broj obrazaca i informacija ponudili na našoj web stranici.

Da li se sa isplatom penzije počinje od mjeseca u kome je osoba napunila 65 godina ili od dana odluke o penziji?

- Isplata penzije u skladu sa člankom 104. Zakona o PIO počinje od dana ispunjenja uslova za sticanje penzije ako je zahtjev podnesen u roku od šest mjeseci od dana ispunjenja uslova, a ako je zahtjev podnesen nakon isteka tog roka, od dana podnošenja zahtjeva i za šest mjeseci unazad.

Isplaćuje li se korisniku koji živi izvan BiH penzija na račun u BiH ili je moguć njen transfer u zemlju gdje boravi?

- Isplata penzije Korisniku koji živi izvan BiH penzija se isplaćuje na njegov račun u zemlji gdje boravi. **Branko Tomić**

Još uvijek nije počela novogodišnja euforija, ali je najluđa noć mnogo bliže nego što vam se čini. Šarenolika ponuda turističkih agencija koje organizuju putovanja za mlade govori da ovu Novu godinu nikako ne smijete provesti kod kuće.

Evropske prestonice su uvijek dobar spoj zabave i kulture, a za Novu godinu svaka od njih se potruđi da na poseban način dočara praznični duh najveće zabave na svijetu. Bilo da imate ludu ekipu ili želite romantiku u dvoje, sigurno ćete uspjeti da pronađete mjesto za sebe.

Neki od načina na koji stres utiče na tijelo

Oko 80 procenata ozbiljnih oboljenja imaju veze sa stresom, a evo nekih od načina na koji stres utiče na tijelo.

Dobra vijest je da vi mnogo možete da uradite kroz vježbanje, meditaciju i više, da smanjite uticaj koji stres ima na vaš život.

Pobjegni ili se bori

Stres se razvio tokom evolucije da biste u slučaju opasnosti bili u stanju da pobjegnute ili da se borite.

Zato se zbog njega, između ostalog, podiže krvni pritisak i šećer u krvi, koji vam samo nanose štetu, ako je uzrok vašeg stresa npr. problem na poslu.

Žudnja za hranom

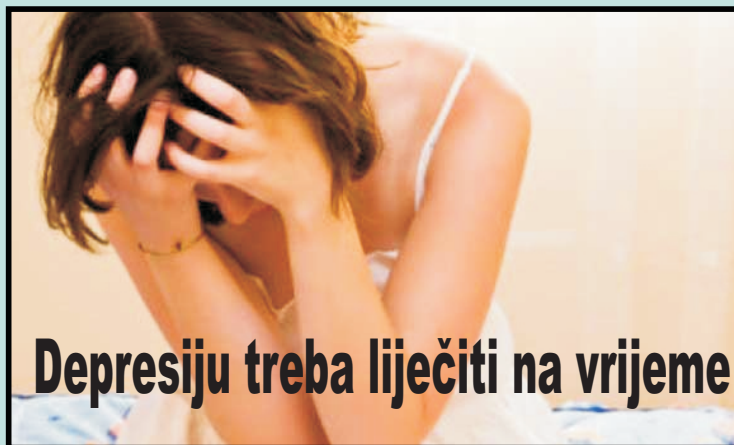
Studije su dokazale da stres izaziva žudnju za slatkim i masnom hranom, zato bi bilo dobro da uvijek uz sebe imate neku zdravu grickaliču u takvim situacijama, npr. bademe.

Taloženje masti

Pored žudnje za nezdravom hranom, stres povećava i masnu tkivo i veličinu masnih ćelija, a najviše doprinosi taloženju masti na stomaku.

Srce

Nedavno istraživanje na 200,000 zaposlenih u Evropi otkrilo je da ljudi koji imaju stresne poslove imaju 23 procenta više šansi da dobiju srčani napad od ljudi koji rade manje stresne poslove. _____ (S. K. / Vijesti.ba)

Depresiju treba liječiti na vrijeme

Prvobitnom intervencijom i liječenjem depresije mogu se spriječiti neki slučajevi kao što je samoubistvo, kazao je Savas

Član Izvršnog odbora Udruženja psihofarmakologije i član Odjela za mentalno zdravlje i obrazovanje Univerziteta u Gaziantepu prof. dr. **Haluk Savas**, rekao je da značajan broj ljudi u toku života imao neke psihičke bolesti koje vremenom postaju veći problem, a povećavaju rizik od samoubistva.

On je naglasio da učestalost depresije uzima sve veći mah i da se svaki peti čovjek na ulici najmanje jednom u životu susreo sa ovom bolešću.

„Prvobitnom intervencijom i liječenjem depresije mogu se spriječiti neki slučajevi kao što je samoubistvo“, kazao je Savas u izjavi za agenciju Anadoluja.

Zdravlje: Zastrašujuće šta čitanje e-maila radi organizmu:

Dođe vam da više nikada nijedan ne pročitate

(24SI) - Današnji ljudi povezani su nego ikada prije. Međutim, sa hiperpovezanošću dolaze i neki zdravstveni rizici.

Jedno istraživanje pokazalo je da se prilikom čitanja e-maila obrazac našeg disanja mijenja.

Nakon što je tehnološki stručnjak **Linda Stone**, primijetila kako čitajući e-mail zadržava disanje, provela je šire istraživanje kako bi otkrila koliko je raširena ova pojava. Ona je otkrila da se kod 80 posto ljudi pojavljuje nešto što je nazvala "e-mail apneja".

Drugim riječima, ljudi zadržavaju dah. Ovo stanje je slično mnogo poznatijoj apneji u snu kada ljudi nepravilno dišu tokom noćnog odmora.

Problem sa držanjem daha dok provjeravate svoj e-mail je u tome da takva navika stavlja vaše tijelo u mod "borba ili bijeg", a to vam povećava broj otkucaja srca i uzrokuje da vam jetra otpušta glukozu i holesterol u krv.

_____ (S. K. | 24sata.info)

10 najboljih izuma u 2012. godini

(24SI) - Svake smo godine svjedoci nekih od najimpresivnijih inovacija koje ljudski um može smisliti. Magazin Time okupio je upravo deset takvih i to onih koji su obilježili ovu godinu, prenosi Index.

Neki su doista čudni, neki korisni, dok su neki jednostavno fascinantni. Mi vam donosimo pregled od deset najboljih izuma.

Solarni pročišćivač vode

Dizajner **Gabriele Diamanti** stvorio je solarni pročišćivač vode za upotrebu u obalnim predjelima zemalja trećeg svijeta. Gotovo je duplo jeftiniji i 67 posto

djelotvorniji od postojećih modela. Diamanti se nada da će velike tvrtke usvojiti njegov dizajn i započeti masovnu proizvodnju. Cijena je 50 dolara.

TechPet

Sjećate li se Tamagotchija? Tvrтка Bandai dizajn ove nekad popularne igrčke odlučila je odvesti korak dalje i stvorila TechPet aplikaciju. Sve što trebate učiniti jest skinuti je i zatim u registru unutar iPhonea odabrati pseći izgled, nakon čega će vaš pametni telefon postati vaš kućni ljubimac željan igre i maženja. Zahvaljujući kameri i mikrofону, pas čak prepoznaje i određene pokrete i verbalne naredbe. Cijena TechPeta je 60 dolara.

LiquiGlide - klizava površina

Pet studenata elitnog bostonskog Sveučilišta MIT (Massachusetts Institute of Technology) i njihov profesor Kripa Varanasi uspjeli su napraviti površinu s koje sve klizi - od kečapa iz boce, do leda s avionskih krila. Proizvod je biljnog porijekla i predstavlja mikroskopski tanku klizavu oblogu kojom se može obložiti gotovo svaki materijal - staklo, keramika, plastika ili metal. Pročijenjena vrijednost je 25 čenti po boči.

OraQuick - brzi test na HIV

U roku od 20 minuta, OraQuick uz pomoć tek jedne kapi pljuvačke može ustanoviti antitijela koja ukazuju na zaraženost HIV virusom. To je prvi kućni test za HIV i sličan je onome koji koriste i liječnici, no uz njega nema potrebe da danima čekate rezultate. Uz opremu za testiranje priloženi su brojevi otvorenih telefona i informacije što raditi i kome se obratiti ako je rezultat testa pozitivan. Cijena je 40 dolara.

Enable - Rukavice koje govore

Četvero ukrajinskih studenata razvilo je rukavice koje gluhonijemim osobama omogućuju da komuniciraju s onima koji ne razumiju i ne znaju koristiti znakovni jezik. Rukavice su opremljene sensorima koji prepoznaju znakovni jezik i prevode ga u tekst na pametnom telefonu, a on zatim tekst pretvara u izgovorene riječi. Cijena je 75 dolara.

Superlagane "Nike" tenisice

Zahvaljujući jednoslojnoj tkanini koja prianja uz nogu, "Nike" je proizveo tenisice koje teže svega 160 grama. Tkanina se modificira prema obliku stopala i dobro prianja, usprkos tomu što nema nikakva "pojačanja". Također, ove su tenisice i ekološke, jer njihova proizvodnja stvara manje otpadnih materija. Cijena je 150 dolara.

Google naočale

Ove "naočale" zapravo su računalo ugrađeno u standardan okvir za naočale, a funkcionira na način da virtualnu stvarnost čini dijelom našeg svakodnevnog života. S ekranom od 1.3 cm koji se pojavljuje kad pogledate gore i desno, korisnici mogu fotografirati i dijeliti slike, zatim obavljati video-pozive, provjeravati svoj raspored i pristupiti mapama i internetu. "Google Glass" u prodaji će biti od 2014. godine, a pretpostavlja se da će cijena biti oko 1500 dolara.

Tesla Model S

Električni automobil s četvero vrata koji izgleda kao Jaguar i koji može prijeći 426 km s jednim punjenjem, zasigurno zaslužuje mjesto među najboljih deset izuma 2012. Da je "pravi" automobil njegova potrošnja bi bila 2,6 litara na 100 km. Sve kontrole od GPS-a do brzine idu preko "Touchscreena". Također, trenutno je u izgradnji i mreža stanica za punjenje - dosad ih je otvoreno šest. Cijena je oko 50 tisuća dolara.

Rover "Curiosity"

NASA je i ranije slala sonde na Mars, ali nikad na način koji su primijenili ove godine. "Curiosity", koji je sletio u krater Gale u kolovozu, vozilo je koje je teško jednu tonu, veličine je SUV-a te ima deset puta više znanstvenih instrumenta nego sve sonde koje su dosad išle na Crveni planet. Cijena je oko 2,5 milijardi dolara.

"Oblak u zatvorenom prostoru"

Nizozemski umjetnik **Berndnaut Smilde** razvio je postupak pomoću kojeg se usred prostorije može stvoriti mali, savršeno bijeli oblak. Taj proces zahtijeva detaljno planiranje: temperatura, vlaga i osvjetljenje moraju biti podešeni vrlo precizno. Kad je sve spremno, oblak nastaje pomoću uređaja za proizvodnju magle. Oblakov "život" traje kratko, ali dojam koji ostavlja doista je dramatičan i podsjeća na Magritteov nadrealizam i na klasičnu ljepotu starih majstora umjetnosti.

(24sata.info)

DRVAR

Drvar je grad i općina u zapadnoj Bosni i Hercegovini, koji se nalazi između Bosanskog Grahova i Bosanskog Petrovča, blizu Glamoča.

Administrativno Drvar je dio Livanjskog kantona u sastavu Federacije Bosne i Hercegovine.

Od Knina je udaljen 63 km. Smješten je u planinskom području na nadmorskoj visini 700 do 1200 m i prije potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma površina općine bila je 950 km². Klima je kontinentalno-planinska sa dugim i hladnim zimama.

Na području općine brojne su manje rijeke koje imaju potencijal za razvoj ribogojilišta. Najznačajniji vodotok je rijeka Unuč dugačka oko 10 km i potok Bastašiča u duljini od 1 km. Na području Drvarske općine postoji jedinstven, za ovaj dio Evrope, slučaj bifurkacije rijeke. U mjestu Prekaja nalazi se Prekajsko jezero. Ovo jezero zaprema površinu od dva četvorna kilometra i bogato je ribom. Velike površine prekrivene su šumama i pašnjacima, dok su poljoprivredna zemljišta zastupljena u manjem obujmu.

Za vrijeme Jugoslavije, Drvar se zvao *Titov Drvar*, u čast Josipa Broza Tita. 25. maja 1944. godine, Nijemci su pokušali izvršiti atentat na Tita, kada je on bio glavni partijski komandant, nakon odvažnog desanta na Drvar.

Po posljednjem službenom popisu stanovništva iz 1991. godine, općina Drvar imala je 17.126 stanovnika, raspoređenih u 38 naselja. Poslije potpisivanja Daytonskog sporazuma, gotovo u cjelini, općina Drvar ušla je u sastav Federacije Bosne i Hercegovine. U sastav Republike Srpske ušla su naseljena mjesta: Potoci, Srnetica i Uvala. Od ovog područja formirana je općina Istočni Drvar. Federalni dio Drvara također je podijeljen. Dio koji su kontrolisale snage Armije BiH, pripojene su općini Bihać, odn. naseljena mjesta: Boboljusci, Bosanski Osredci, Gornji Tiškovac, Mali Cvjetnić, Malo Očijevo, Martin Brod, Očigrije, Palučci, Trubar, Veliki Cvjetnić i Veliko Očijevo.

Grad odnosno cijela opština prostirala se na ne tako malih 1.030 km², bogata sa šumom i pitkom vodom kao i najviše ljekovitog bilja u Evropi što i sami Drvarčani malo znaju.

Sam plato drvarske kotline (naplavak) je pretežno sačinjen od krečnjaka što ukazuje da je na ovom mjestu nekad bilo more. Takođe na području Šobića Glavice nalazi se "usađeni" rimski "miljokaz", što nam govori da je Drvar bio naseljen još od doba Rimljana. U Zadnjih 100-ak godina Drvar je ponikao u jedan moderan industrijski mali gradić, sa svim odlikama većeg zbog svog kulturnog i duhovnog života koji je došao zajedno sa industrijalcem **Otom Štambajzom**, kasnije u Kraljevini SHS, a i nakon II svjetskog rata pa sve do početkom '90-ih godina prošlog vijeka. Na žalost sa ovim zadnjim ratom dosta od ovih stvari je poništavljeno, a građani su prisiljeni da se bore sa osnovnim životnim potrebama da bi naprosto preživjeli. Treba se prisjetiti da je Drvar prije ovog rata imao blizu 18.000 stanovnika, a od toga je bilo zaposleno oko 6.000. Udarna fabrika je bika ŠIP Grmeč koja je bila poznata kako kod nas, tako i na Balkanu pa i šire. Netreba zaboraviti i ostale fabrike kao što su Celpak - fabrika papira, Unis - fabrika reduktora i zupčanika, Jugoturbina - fabrika alata i pumpi, Čilimara - fabrika čilima kao i ostale mnogobrojne firme uslužnih djelatnosti. Osim razvijene industrije rasprostranjeno je bilo i stočarstvo, a nosioci ovog segmenta su bila okolna sela.

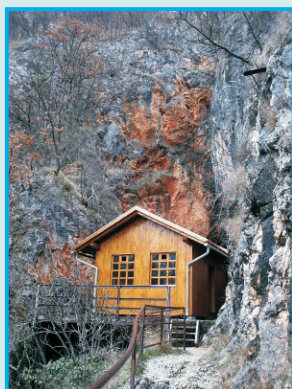
Umjereno kontinentalna klima i blagi uticaj mediteranske klime koja se "uvlačila" preko planine Jadovnik, daje dodatnu draž ovome gradu i po tom pitanju Drvar se samo administrativno nalazio u Bosni i Hercegovini, a u stvari duhovno je naginjao južno ka Dalmaciji. Opomena da nije sve tako je "bura", koja duva sa Šatornice, tad se od blago mediteranske nađemo u oštroj izrazito planinskoj klimi. Takođe se zna desiti da kotlinu prekrije snježno bijela magla, koja sa već pomenutih brina izgleda kao ustalasano more, a kompletan prizor izgleda više nego jedinstven.

Sama blizina Mediterana kao i porijeklo koje Drvarčani imaju, uticalo je da imaju i specifičan dijalekt, a to je mješavina Krajiško - kontinentalnog i Dalmatinskog pri izuzetnom "čistom" izgovoru.

Drvar se može pohvaliti da je ne tako davno imao najviše intelektualaca po glavi stanovnika u Bosni i Hercegovini, te da je daleke 1964 godine samo u Beogradu bilo oko 1.600 drvarskih studenata.

DRVAR

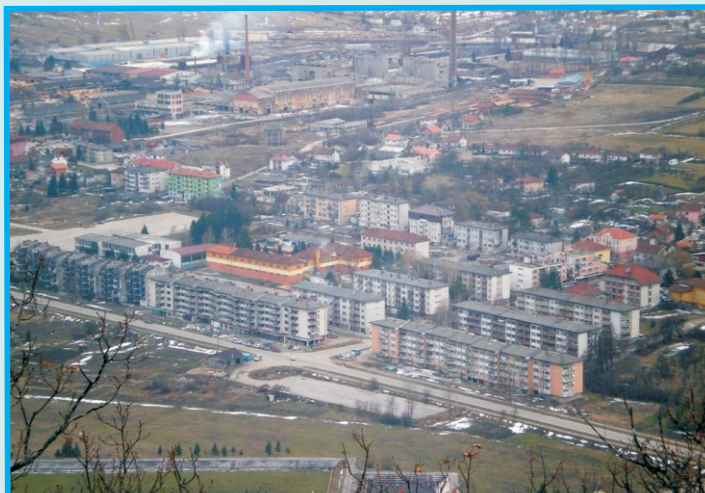

Titova pećina je pećina u Drvaru u kojoj se početkom 1944. godine, u tada oslobođenom Drvaru nalazio Vrhovni štab NOV i POJ, na čelu sa maršalom Josipom Brozom Titom. Iako je Josip Broz Tito bio smešten u jednom selu u okolini Drvara, on je kao Vrhovni komandant NOV i POJ, veoma često boravio u

pećini, gde je se i suretao sa predstvanicima savezničkih vojnih misija, koje su tada boravile u Drvaru.

Početkom 1944. godine nemačka Vrhovna komanda je pripremila operaciju, nazvanu "**Konjićev skok**", čiji je glavni cilj bio da ukloni ili zarobi Vrhovni štab NOV i POJ i da se tako dobije strateška prednost sve dok se potpuno ne unište jedinice NOV i POJ. Za dan napada Nemci su uzeli dan proslave Titovog rođendana, 25. maja, očekujući da će partizane zateći nespemne. Veče pred proslavu njegovog rođenadana, 24. maja, Tito je ostao da prenoći u Drvaru, tako da ga je početak nemačkog desanta zatekao u pećini. Od pola 7 do 7 časova ujutro 25. maja 1944. godine Drvar je žestoko bombardovalo pet neprijateljskih eskadrila, a za njima transportne letelice koje su izbacile prvi talas od 314 nemačkih padobranaca.

U sljedećem talasu sletile su teretne jedrilice, tako da je u oba talasa spušteno ukupno 730 jedriličara. Pećina je pod stalnom vatrom nemačkih padobranaca, a otpor nemačkom vazдушnom desantu pružali su djelovi Pratećeg bataljona Vrhovnog štaba NOVJ i tenkovski vod Prvog proleterskog korpusa, sa položaja na Šobića glavici i ispred pećine. Tito i članovi Vrhovnog štaba su uspjeli da se oko 12 časova probiju iz pećine i krenu ka Ataševcima. Odakle su kasnije sa Kupreškog polja, sovjetskim avionom, prebačeni u Bari. To je ujedno bio i jedini neuspjeli desant u II svjetskom ratu.

Poznate ličnosti iz Drvara:

- * Nikola Špirić, **Dopredsjedavajući Vijeca ministara Bosne i Hercegovine i ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine**
- * Mirko Srdić, **alijas Elvis Kurtović, estradni umjetnik**
- * Dejan i Saša Matić, **estradni umjetnici**
- * Aleksandar Sopić, **slikar**
- * Radomir Kovacević, **sportista**
- * Veljko Bosić, **pisac**
- * Petar Pećanac, **alpinista**
- * Rade Unčanin, **rukometaš i rukometni trener**
- * Stanko Rodić, **slikar**
- * Marija Bursać, **narodni heroj**
- * Slavko Rodić, **narodni heroj**
- * Dana Kurbalija, **dramska umjetnica**
- * Uroš Bogunović, **narodni heroj**
- * Ranko Šipka, **narodni heroj**
- * Dragan Kecman, **osnivač i prvi direktor Televizije Sarajevo**
- * Milivoje Rodić, **publicista**
- * Milorad Kecman, **novinar**
- * Lazo Materić, **bivši gradonačelnik Sarajeva**

Saopštenje Javnog servisa

Samo BHRT može poslati bh. pjesmu na Euroviziju

Povodom nedavnih napisa u medijima kako su pojedine TV kuće spremne preuzeti na sebe organizaciju i slanje bh. pjesme na Euroviziju 2013., oglasio se i BHRT saopštenjem kojeg prenosimo u cjelosti:

"Kao što je javnost već upoznata, Poslovodni odbor Radiotelevizije Bosne i Hercegovine (BHRT) donio je odluku da BHRT ne učestvuje u Takmičenju za pjesmu Evrovizije 2013. koje će se održati u Malmeu i o tome je izvjestio i EBU čija je punopravna članica.

Iz tog članstva proizilazi pravo BHRT-a, koje nije prenosivo na treća lica, što znači da niko drugi osim BHRT-a ne može donijeti odluku o aktivnom učešću Radiotelevizije Bosne i Hercegovine u Eurosong takmičenju, o načinu organizacije i realizacije izbora pjesme predstavniče BiH odn. BHRT-a.

Poslovodni odbor BHRT-a donio je odluku koja je finalna i izvršna. Teška ali jedina realna.

Inicijative, za koje saznajemo u javnosti o različitim ponudama pripreme i organizacije ili čak nuđenja gotovih rješenja od strane drugih, nažalost, nisu pravovremno niti zvanično stigle na adresu BHRT-a.

Na kraju, ističemo da je zahvaljujući upravo BHRT-u očuvana tradicija prisustva BiH na, u ovom slučaju, muzičkoj sceni Europe i da ta tradicija neće biti prekinuta činjenicom da BHRT nema pjesmu predstavniču na Eurosongu 2013.

Svi gledatelji i slušatelji programa BHRT-a, BHT1 i BH radija 1 neće bit uskraćeni za jedan od njihovih omiljenih programa jer će BHRT osigurati direktne prijenose obje polufinalne i finalno veče Eurosonga", kaže se u saopštenju.

STRUČNJACI SE SASTALI U MEKSIKU

Da li majanski kalendar predviđa apokalipsu za kraj ove godine?

Arheolozi, antropolozi i drugi stručnjaci sastali su se u petak u južnom meksičkom gradu Meridi kako bi razgovarali o implikacijama majanskog kalendara koji je sastavljen od takozvanih baktuna - perioda od 394 godine

Kako se sve više bliži 21. decembar, stručnjaci za majanski kalendar pokušavaju uvjeriti ljude da drevna civilizacija Maja nije predvidjela apokalipsu za kraj ove godine.

Neki stručnjaci sada govore da su Maje uistinu predvidjele neka dešavanja, ali jedno od tih nije kraj svijeta, izvjestio je Daily Mail.

Arheolozi, antropolozi i drugi stručnjaci sastali su se u petak u južnom meksičkom gradu Meridi kako bi razgovarali o implikacijama majanskog kalendara koji je sastavljen od takozvanih baktuna - perioda od 394 godine.

Stručnjaci procjenjuju da su Maje počele brojati vrijeme od 3114. godine prije nove ere, što znači da će proći oko 13 baktuna, ili 5125 godina 21. decembra. Majama je broj 13 imao veliku važnost, a kraj tog ciklusa po njima predstavlja veliku prekretnicu, ali ne i kraj svijeta.

Zabrinutost o tome da kalendar upućuje na kraj svijeta kruži posljednjih nekoliko godina.

Neki vjeruju da su Maje možda predvidjele kraj svijeta na osnovu astronomskih posmatranja na osnovu kojih su zaključili da će doći do velikih sunčanih oluja koje bi mogle, između ostalog, dovesti do prekida napajanja električnom energijom diljem svijeta.

Meksički arheolog **Alfredo Barrera** rekao je u petak da su Maje pokušavale predvidjeti događaje poput suše ili izbijanja bolesti.

"Maje jesu predviđale neke događaje, ali ne u fatalističkom smislu, nego više događaje koji po njihovom cikličkom shvatanju historije mogu biti ponovljeni u budućnosti", rekao je Barrera.

Stručnjaci su naglasili da su stare Maje, čija je "klasična" kultura pisanja, astronomije i kompleksa hramova cvjetala od 300. do 900. godine nove ere, bile izuzetno zainteresirane za buduće događaje.

NAŠA SVAKODNEVICA

Pomozite djetetu oko Facebooka

Ohrabrite dijete da skрати vrijeme koje provodi pred kompjuterom i da se više uživo viđa s prijateljima

Danas je sve više dječe i tinejdžera koji koriste sajtove za druženje kao što je Facebook, pa bi bilo dobro da roditelji i tu mogu da im pomognu ako nešto zaškripi. Evo nekoliko stvari na koje ne bi bilo loše obratiti pažnju.

Normalno je da dijete provjeri kako stvari teku na Facebooku ili Twitteru, ali nije dobro da provjerava svaki čas, niti je dobro za dijete da svaki detalj svog života postuje i učini dostupnim svima. Mnogo je onih koji sajtove kao što je Facebook koriste za samopromociju, traženje pažnje i ispoljavanje narcisoidnosti, pa bi bilo dobro vidjeti da se i vaše dijete ne ponaša tako.

Moguće je postati zavisnik od Facebooka i od pažnje koja se putem tog sajta dobija. Niko, pa ni djeca, ne smatra zdravim svaki čas pisati nešto o sebi na tom sajtu, stavljati nekoliko stotina slika sebe, ali mogu da uživaju u pažnji koju tako dobiju.

Ne bi bilo loše ni razgovarati s djetetom o razlici između samopoštovanja i toga da se ponaša kao da se cijeli svijet vrti oko njega. Sajtovi kao što je Facebook nisu uzrok takvog ponašanja, ono je postojalo davno prije kompjutera i interneta, ali mogu da ga pogoršaju ukoliko već postoji. A to je ozbiljan problem, jer premda narcisoidnost može da vas pogura u nekim trenucima, na duže staze ne donosi sreću, plus su takve osobe sklonije prevelikom rizikovanju pa je vjerovatnije da će biti povrijeđene.

Ali da pomenemo za svaki slučaj: ohrabrite dijete da skрати vrijeme koje provodi pred kompjuterom i da se više uživo viđa s prijateljima, jer takva druženja ništa ne može da zamijeni.

Ona je potpuno lažna:

Ne nasjedajte na obavijest o privatnosti na Facebooku!

(24SI) - Jeste li na svojem Facebooku "postali" objavu o privatnosti u kojoj polazete pravo na sav sadržaj koji objavljujete? Ako već niste, nemojte se ni truditi. Ona je u potpunosti lažna.

I to čak nije ni nova lažna objava, već samo izmijenjena stara koja se pojavila ranije ove godine kad je Facebook izašao na burzu. U njoj je stajalo da će se zbog prelaska iz statusa privatne u javnu tvrtku promijeniti i privatnost onoga što objavljujete, osim ako ne copy-pastate objavu pomoću koje utvrđujete da ste vlasnik svega što ste objavili. Ovaj put "*privacy notice*" pojavila se nakon što je Facebook objavio da promjene na stranici više neće davati na glasanje korisnicima već će ih oni moći samo komentirati (iako je vrlo vjerovatno mali broj vas uopće znao da se dosad za takvo što moglo glasati), prenosi Index.

Na njezinom početku stoji: "Kao odgovor na nove Facebookove smjernice ovim putem objavljujem da imam autorska prava na sve privatne detalje, ilustracije, slike, objave, fotografije, videe itd. (što je rezultat Bernske konvencije)". Nadalje se navodi da je potreban pismeni pristanak ako se određeni sadržaj želi koristiti u komercijalne svrhe te upućuje i druge korisnike Facebooka da istu obavijest objave i na svom zidu kako bi se zaštitili od kršenja autorskih prava.

Ona je u potpunosti lažna, prenosi PC World. Po ovom se pitanju svojim "pretplatnicima" na mreži obratio i **Robert Scoble**, stručnjak za društvene mreže, i to riječima: "Ako dijelite objave o autorskim pravima na Facebooku, a prije toga niste istražili o čemu se radi, onda ste idiot".

Poanta je u tome da kad se pridružite ovoj online zajednici pristajete na određene uvijete o privatnosti prema Facebookovim pravilima. Ako vam oni ne odgovaraju uvijek vam ostaje opcija ne prihvatiti ih i ne koristiti Facebook. Ali to je otprilike sve što po tom pitanju možete napraviti. _____ (A. B. | 24sata.info)

List Kultur Media - No: 96

izlazi 30. januara 2013.

Plivačica **Ivana Ninković** i košarkaš **Mirza Teletović** najbolji su sportisti Bosne i Hercegovine za 2012. godinu.

Njih dvoje su svojim sportskim rezultatima obilježili godinu na izmaku i zato su im pripale krune sportskih vladara u našoj zemlji, odlučio je stručni žiri Izbor sportiste godine, koji već 12. put zaredom tradicionalno organizuju "*Nezavisne novine*" i *Radio-televizija BiH*. Manifestacija je i ove, kao i prethodnih godina, održana pod pokroviteljstvom Predsjedništva BiH, odnosno predsjedavajućeg **Nebojše Radmanovića**, te uz podršku Ministarstva civilnih poslova i partnerstvo Olimpijskog komiteta BiH.

Ove godine na čelu žirija bio je legenda bh. fudbala **Ivica Osim**, koji je, zajedno sa ostalim članovima ovog tijela, na četiri sjednice u Sarajevu, Mostaru i Banjaluci imao veoma težak zadatak.

Ipak, na kraju je odluka pala, te su **Ivana Ninković** i **Mirza Teletović** imenovani za novu sportsku kraljicu i kralja. Njihovo krunisanje održano je u hotelu "*Holiday Inn*" u Sarajevu uz prisustvo mnogobrojnih zvaničnika iz svijeta sporta, ali i političko-društvenog života BiH. Naravno, sportski bh. junaci iz 2012. godine, koji su nagrađeni u 12 kategorija, ispraćeni su gromoglasnim aplauzom prisutnih.

2012. GODINA - NAJBOLJI SPORTISTA

Mirza Teletović (košarka)

NAJBOLJA SPORTISTKINJA

Ivana Ninković (plivanje)

NAJBOLJA EKIPA

Košarkaška reprezentacija BiH

NAJBOLJI TRENER

Aleksandar Petrović (košarka)

Gospodine Ibrahimoviću, Vi ste poezija i tragedija u jednom

Postoji mnogo razloga zašto ljudi vole, ili ne vole **Zlatana Ibrahimovića**. Jedan rumunski novinar odlučio je napisati pismo zvijezdi PSG-a u kojem ga opisuje kao pravo božanstvo.

Izgleda da je rumunski kolega pravo zaluden i impresioniran igrama Ibrahimovića, ali i samim Zlatanom kojeg je u pismu veličao do krajnjih granica.

"Pišem Vam, otvoreno, iako znam da nema šanse da će ovo pismo biti pročitano od strane Vašeg visočanstva. Postoji mnogo dana kada sam želio biti baš kao Vi, od imigrantskih godina, do danas, kada bih odgovorio svim ljudima koji su te sputavali.

Sve optužbe protiv Vas, kako ste prijeke naravi, nepristojni, i da ste kao zvijer koja uništava sve na terenu. Drugim riječima, bili ste krivi za jednu stvar, što ste talentovani. Smatrali su kako nemate dobre manire, da ste opasni unutar svlačionice, kako ste uništavali atmosferu u svlačionici Barcelone. Ja u to ne mogu da vjerujem. Ja vjerujem u Vaše škarice koje ste napravili protiv Engleza. Vjerujem u Vaše četiri asistencije protiv Dinama iz Zagreba. Ovdje ću stati jer ne želim više ići u prošlost Vašeg visočanstva. Fudbal je timska igra, ali je genijalnost jedinstvena stvar. U ovom slučaju ću priznati da me Vaša situacija iznenađuje i uznemirava.

Gospodine Ibrahimoviću, Vi niste normalni. Vi ste izuzetak takav da se riječima ne može opisati. Možda ste i najveći fudbaler današnjice. Imate dar koji morate iskoristiti do krajnjih granica, inače odlične predstve bi bile beskorisne.

Gospodine Ibrahimoviću, Vi ste gigant koji čini život ljepšim, naročito običnim ljudima. Želim da znate da izuzetno poštujem način kako igrate, tu kreativnost. Nastavite da igrate "*svoj fudbal*" bez obzira na sve kritike.

Gospodine Ibrahimoviću, znam da Balkan teče kroz vaše vene i da ponekad nosite veliko breme na leđima. Ipak, Vi ste jedinstveni gospodine Ibrahimoviću. Vi ste poezija i tragedija u jednom. Trebali bi ste biti znak perfekcije. Ne slušajte šta Vam govore. Začepite uši. Molim Vas da nastavite ovako. Budite još hladniji, mračniji, ljući, budite nepokolebljiv", stoji u pismu rumunskog novinara zvijezdi PSG-a.

Piše: **M. Šljivak**

Jubilej

Obilježena 90.godišnjica NK "Zvijezda" Gradačac

Premijerligaš: FK „ZVIJEZDA” - Gradačac

Nogometni klub Zvijezda Gradačac osnovan je 1922. godine. Do 1992. **Zvijezda** se uglavnom takmičila u zonskoj, regionalnoj i podsaveznoj ligi. Najveći uspjeh u to vreme je postigla 1978. godine kada je postala član Republičke lige BiH. Osvajanjem prvog mjesta u Prvoj ligi Federacije Bosne i Hercegovine u sezoni 2007/08. Zvijezda je prvi put postala član Premijer lige Bosne i Hercegovine, što je najveći uspjeh kluba od osnivanja a danas je već standardan premijerligaš. U posljednjih nekoliko godina klub je napravio veliki uspon kako u rezultatskom tako i u organizacionom smislu. Velika pažnja poklanja se izgradnji infrastrukture pa bi Zvijezda u slučaju plasmana u evropska takmičenja, svoje utakmice uz minimalna ulaganja mogla igrati na vlastitom stadionu Banja Ilidža što je pusti san za mnoge premijerligaške klubove uključujući i one najbolje. Povodom 90-te godišnjice kluba danas je odigrana revijalna utakmica protiv reprezentacije Prve lige F BiH, koja je završila 2:2. Strijelci za Zvijezdu bili su Bogdanović i novi igrač Takač, dok su za reprezentaciju pogađali Mujkić i Mujić. Za igrača utakmice proglašen je **Anel Dedić** iz reprezentacije Prve federalne lige. Prije početka susreta predsjednik Nogometnog saveza F BiH **Mato Jozić** uručio je prigodan poklon predsjedniku NK Zvijezda **Fadilu Novaliću**, a dodijeljene su i nagrade za najbolje igrače Prve lige FBiH za septembar i oktobar. Priznanja su dobili **Jasmin Jaranović** iz lukavačkog Radničkog i **Kemal Česa** iz visočke Bosne.

RADIO PROGRAM SVAKOG ČETVRTKA 18:00-19:30

ZMAJ od BOSNE

f. 106,3 MHz ili preko interneta na www.bhrijec.com, klik radio

Vaš revizor

spCSredovisningsbyrå

046-294511 0704927444

| Sport | Fudbal | SP 2014 Brazil:

Maskota dobila ime Fuleco

(24SI) - Maskota svjetskog nogometnog prvenstva 2014. u Brazilu dobila je ime "Fuleco", saopćila je Međunarodna fudbalska federacija (FIFA).

Ime kao kombinaciju skraćenih portugalskih riječi "futebol" i "ecologia", izabralo je više od 48 posto od 1,7 miliona Brazilaca koji su glasali.

Zaštitni znak SP-a je ugrožena vrsta životinje armadillo, slična ljenjivcu, koja ima osobinu da se sklopča u loptu kada joj prijete opasnost, prenosi Tanjug.

Druge opcije za ime maskote bile su Zuzeco (31 posto) i Amijubi (21 posto). (S. J. | 24sata.info)

Piše: Džeilana Honić - Ferhatbegović

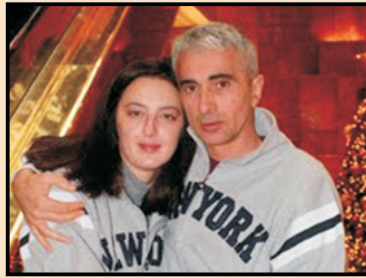
* Spomenikom prirodi, omogućićemo i našoj djeci da nešto više saznaju o njoj.

* Industrializacija nam omogućava da siti bolujemo.

Kratka priča: Momenti

Koliko puta u životu nam se dese loše stvari. Od onih koje nam tek malo poremete živčani sistem, do onih koji nam izmjene tok života.

E baš u takvim momentima pokazujemo kakav smo to čovjek. Ne nekom drugom, trećem,...desetom...već sami sebi. Spoznaja kakvi smo, velika je snaga i moć.

Džeilana i Senad Honić

Piše: Senad Honić - HONA

* Sve što nije bilo njihovo, izbili su mu iz glave.
* Nije komunizam kriv. Sočijalizam je prvi počeo

Kratka priča: Toplo – hladno

U Švedskoj meteorološkoj prognozi, kaže se da je toplo, ako je temperatura iznad nule, a hladno ako je ispod nule. Dakle, ako je temperatura rečimo +1 stepen, kaže se da je 1 toplo? E pa ne znam samo kom je još toplo na +1.

I Šveđani, shvativši to bukvalno, kupaju se na moru i na toj temperaturi. U zdravlje!

Djeca su zahtjevna, sigurno, no vrijeme s njima je dragocjeno iskustvo za svakog roditelja. Nažalost, moderan tempo života sve češće ostavlja sve manje vremena, a kako bi dječji pružili kakvu-takvu zabavu, mnogi roditelji stavljaju im televizoru u sobe.

Na stranu to što će neprestano buljiti u neki ekran, gledajući crtiće ili igrajući igrice - djeca će na taj način početi puno lošije čitati nego što bi trebali, pokazalo je istraživanje na 4 tisuće djece.

Djeca koja u sobama imaju TV i DVD, a pritom još i vlastiti mobitel, u pravilu počnu gubiti i 20 bodova na testovima čitanja.

S druge strane, ona koja se bave glazbom i sviraju neki instrument, u pravilu dobivaju 30 bodova više od prosjeka.

Za kraj, društvene mreže ... računalo u sobi i stalno upaljene društvene mreže odgovorne su za lošije rezultate u grupi prirodnih predmeta i lošije rezultate na testovima iz matematike. **M.A. / metroportal**

Facebook mijenja postavke za privatnost

facebook

Nakon što je 'zadobili' niz optužbi na račun loše privatnosti svojih korisnika, tvorcii Facebooka odlučili su promijeniti postavke privatnosti na najpopularnijoj društvenoj mreži svijeta.

Mark Zuckerberg, direktor Facebooka, najavio je niz promjena koje će omogućiti korisnicima veću kontrolu nad njihovim profilima te bolju privatnost njihovih podataka.

Kao jednu od važnijih postavki, najavio je mogućnost potpune zabrane pristupa Facebook aplikacija osobnim podacima korisnika.

Zuckerberg je na Facebookovom blogu naveo novu postavku koja će zauvijek promijeniti vaše gledanje na najpopularniju društvenu mrežu te vam omogućiti da izaberete tko će sve moći vidjeti sadržaje koje stavljate na profil.

Ukoliko ne želite da vam se na web stranici koju posjećujete prikazuju sadržaji generirani na temelju vašeg Facebook profila, moći ćete u potpunosti isključiti mogućnost personaliziranih sadržaja.

Nevedeni noviteti zasigurno predstavljaju važnu novinu u svijetu društvenih mreža, i to u trenutku kada su mnogi ogorčeni korisnici zbog gubitka privatnosti, bili na rubu ostati ili ne, prenosi netokračija.com.

Facebookov tim napokon je shvatio da više nije vrijeme za šalu, a hoće li mu se isplatiti ovakva novina, ovisi isključivo o vama.

Ne postoji dešifrovani tekst

Ne postoji dešifrovani tekst Maja koji bi govorio o "apokalipsi" i "kraju svijeta". S krajem svakog astronomske ciklusa počinjao bi novi. Stoga nakon 21. decembra možemo u miru dočekati 22. decembar, a potom i 23. decembar, kaže Osmanagić

Ova godina prolazi u mnogobrojnim novinskim napisima s naslovima "Maje su u svom kalendaru najavile apokalipsu i kraj vremena."

Naziv "Maje" iz praktičnih razloga

- Sve izrečeno o apokalipsi je netačno. Civilizacija pod tim imenom nikada nije postojala u Srednjoj Americi. Ta kultura nije imala kalendar koji bi pratio astronomski ciklus procesije od 26.000 godina koji završava 21.12.2012. Ta kultura nigdje na svojim kamenim stelama, zidovima ili knjigama ("kodeksima") nije govorila o apokalipsi ili kraju vremena - rekao je za Fenu dr. Semir Osmanagić čija je doktorska disertacija upravo o civilizaciji Maja, i koji je govorio o tom datumu još prije 12 godina.

Pojašnjava da je na teritoriji današnjih pet srednoameričkih zemalja Meksika, Guatemale, Hondurasa, Salvadora i Belizea živjela razvijena civilizacija koja je netragom nestala krajem IX i početkom X stoljeća, ali joj ne znamo pravo ime. Britanske i američke enciklopedije sasvim pogrešno i potcjenjivački govore da je riječ o "neolitskoj kulturi Maja", "mezoameričkim indijancima" i "kulturi kamenog doba".

Kulturocid španskih konkvistadora u XVI stoljeću doveo je do uništenja velikog broja piramida i hramova nestale civilizacije i paljenja svih njihovih knjiga i umjetnina. Samo pet knjiga - "kodeksa Maja" je preživjelo i nalazi se u muzejima. Najpoznatiji je Drezdenski kodeks koji pokazuje izuzetno poznavanje astronomskih ciklusa Sunca, Venere, Merkura, Zemlje, Mjeseca, Marsa, Jupitera, ali i galaksije Mliječni put.

Koristimo, pojašnjava Osmanagić, iz praktičnih razloga, naziv Maja za tu nestalu civilizaciju.

- Možemo zaključiti da su Maje imale 21 kalendar u upotrebi. Za 16 kalendara znamo koje cikluse prate (od solarnih, lunarnih, zvjezdanog sistema Plejada, proročanski, disanje Sunca, itd.).

Maja o apokalipsi

Osmanagić:

U kontekstu 21.12. 2012. važan je Dugi ciklus koji obuhvata pet Baktun ciklusa po približno 5.200 godina, odnosno ukupno trajanje oko 26.000 godina. Stogodišnjim posmatranjem neba teleskopima i procesuiranjem informacija kompjuterima naša civilizacija je zaključila da jedan ciklus procesije traje 25.920 godina. Maje su to imale zapisano u svojim knjigama, tzv. "kodeksima" hiljade godina prije nas - pojašnjava Osmanagić.

Datum kontroverzan

Kaže kako prema nekim autorima kraj tih pet ciklusa je 21. decembra ove godine, međutim, ne postoji slaganje o tome svih istraživača civilizacije Maja. Stoga je i sam datum kontroverzan.

Naš solarni sistem se kreće unutar galaksije Mliječni put i Maje su opisivale taj ciklus od 26.000 godina, kaže Osmanagić i dodaje kako se postavlja pitanje otkuda im takvo sofisticirano astronomsko znanje kada Enciklopedija Britanika i vodeće američke enciklopedije opisuju Maje kao "indijance kamenog doba"?

- Ne postoji dešifrovani tekst Maja koji bi govorio o "apokalipsi" i "kraju svijeta". S krajem svakog astronomske ciklusa počinjao bi novi. Stoga nakon 21. decembra možemo u miru dočekati 22. decembar, a potom i 23. decembar - kaže Osmanagić.

U očekivanju apokaliptičnih datuma (1.1.2000., 5.5.2000., 21.12.2012.) ljudi su skloni razmišljanju gdje se skrivi. Pri tome su podzemna skloništa, tuneli, pećine, piramide... logičan izbor za njih.

- Ipak, umjesto atmosfere straha iskoristimo ove datume da promoviramo znanje, spoj materijalne i spiritualne nauke i da pošaljemo poruke mira i ljubavi širom svijeta. To je ono što našoj civilizaciji treba da se vrati s ovog pogubnog kursa - naglasio je dr. Semir Osmanagić, istraživač piramidalnog kompleksa u Visokom, profesor antropologije na Američkom univerzitetu u Bosni i Hercegovini i inostrani član ruske Akademije prirodnih znanosti.

BosnaTV

Prenosi vise od 25 TV kanala uzivo (live) iz cijele BiH i Sandzaka na kablovski sistem, bez satelitne antene, i to:

BHT1, Federalna, TV Hayat, TV1, OBN, Pink BH, BATV, Alfa, TVSA, RT Mostar, RTCG, HEMA, Alternativna, Tuzlanska TV, OT Valentino, Top Musik, Balkanika, RTV Novi Pazar, TV Glas Drine, TV Cazin, Bihacka USK, Radio Kladusa, Radio Glas Drine, Radio 38

Potreban vam je samo Bosna TV HD digital resiver koji koristi kabel ili DSL konekciju

Plus - 500+ DVD (Video on Demand) postojećih naslova najpopularnijih filmova, muzike, humora, dokumentaraca, crtanih filmova i jos mnogo toga

KAMARAD - ZUKIC

Informacije i porudzbe za Evropu: **0049 (0) 151 12724689**
vise informacija na: **www.infokamarad.com**

30+ TV Kanala iz BiH i Sandžaka

BosnaTV je najkompletniji TV Paket

+ 10 Kanala po Americom Vremenu

Jubilej - 16 godina

1996 - 2012

**Internacionalno udruženje
Göteborg - Sweden**

**Udruženje-Förening
Kultur&Media**

Za 16 godina aktivnosti postigli smo:

List
"Kultur Media"
95 broj
za 8 godina rada

Radio program
"Zmaj od Bosne" emitovano
377 emisija
za 8 godina rada

Izdavacka djelatnost udruženja
"Kultur & Media"

12 knjiga objavili
i na stotine brošura

Organizovali na desetine
kulturnih manifestacija

Top Tourist

PUTUJTE SA NAMA JOŠ DANAS!!!

Učlanite se u nas
VIP KLUB koji će vam
doprinesti mnogobrojne
prednosti.

**10 % POPUSTA
NA VAŠA
PUTOVANJA**

Sakupite 3 karte i
putujte 4. put **GRATIS**
Za više informacija
obratite se nasim
agencijama.

*Sačuvati prethodne karte

DANSKA

ŠVEDSKA

Tel: +45 48 25 38 37

Tel: +46 42 18 29 84

Tel: +45 48 25 31 49

Tel: +46 42 13 27 20

Fax: +45 48 28 38 49

Mail: info@toptourist.dk Mail: info@toptourist.dk